

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група УЈЕДИЊЕНИ – ССП, ПСГ, ПРЕОКРЕТНИЦИ

04. април 2023. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 04.04.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-69	2/23	

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 70. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ЗА ВРШЕЊЕ ТЕХНИЧКОГ НАДЗОРА ИНВЕСТИТОРА КОЈИ ОБАВЉА ГЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА И ЕКСПЛОАТАЦИЈУ РУДНОГ БЛАГА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се Проф. др Јанко Веселиновић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Проф. др Јанко Веселиновић

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Владимир Обрадовић

Анна Орег

Јелена Милошевић

Марија Лукић

Жељко Веселиновић

Павле Грбовић

Славиша Ристић

Далибор Јекић

Натан Албахари

Данијела Грујић

Татјана Пашић

Ђорђо Ђорђић

**ЗАКОНА ЗА ВРШЕЊЕ ТЕХНИЧКОГ НАДЗОРА ИНВЕСТИТОРА КОЈИ ОБАВЉА
ГЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА И ЕКСПЛОАТАЦИЈУ РУДНОГ БЛАГА**

Глава прва

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Одредбе овог Закона за вршење техничког надзора свих активности инвеститора на геолошким истраживањима и експлоатацији рудног блага, која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом, као и прописима о: концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, рударству и геолошким истраживањима и другим прописима који уређују систем, права и обавезе, као и изворе финансијских средстава за вршење предмета закона.

Значење појединих израза

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају значења утврђена овим законом, као и прописима о: концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, прописима из области рударства и геолошких истраживања и другим прописима који уређују истраживање и експлоатацију минералних сировина/руда и рудног блага.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *Министарство* значи министарство надлежно за геологију и рударство;
- 2) *Национална агенција за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага*, значи правно лице са јавним овлашћењима која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом и другим прописима везаним за примену овог закона (у даљем тексту: Национална агенција).
 - а. Национална агенција, представља правно лице, које је пријављено Комисији Европске Уније. Национална агенција оснива се овим законом;
- 3) *Рудним благом*, у смислу овог Закона сматрају се следеће руде: нафта, гас, злато, сребро, бакар, руде гвожђа, литијум, платина, кобалт, олово, алуминијум, калај, цинк, никал, молибден, паладијум, родијум, телур, магнезијум, галијум,

германијум, манган, индијум, уранијум, као и друге руде којима се тргује на међународним берзама.

- 4) *Инвеститор* значи једно или више правних или физичких лица који су у складу са посебним Законом, добили дозволу и који је/су склопили концесиони уговор у складу са посебним законом;
- 5) *Трошкови геолошких истраживања, експлоатације и рударских радова* значе сви признати трошкови и издаци на које инвеститор имао право везано за геолошка истраживања, експлоатацију и рударске радове према одобреним геолошким и рударским пројектима и плановима, као и добијеној дозволи и концесионим уговором.
- 6) *Концесиони уговор* значи уговор који се закључује између Владе Републике Србије и инвеститора након издавања дозволе, у складу са одредбама посебног закона.

Глава друга

2. ОСНИВАЧКА ПРАВА И ПРИМЕНА ПРОПИСА

Оснивачка права

Члан 3.

Оснивач Националне агенције је Влада Републике Србије, а оснивачка права и дужности у име оснивача оперативно обавља Министарство.

Национална агенција одговара, за рад, Влади Републике Србије.

Национална агенција се уписује у судски регистар.

Седиште Национална агенција је у Београду, са Пословним јединицама за:

- 1) Правне и економске послове са седиштем у Београду; која обавља заједничке послове за све остале Пословне јединице Агенције, везано за право и економију. Ова пословна јединица има нарочиту обавезу праћења и обавештавања о реализацији концесионих уговора: Одбора извршних директора Националне агенције, као и надлежних институција Републике Србије (Влада Републике Србије и Министарство) и јавности, о динамици уплата финансијских средстава од концесионих накнада и наплате осталих обавеза инвеститораа; и
- 2) Пословних јединица које врше технички надзор инвеститора на истраживању и производњи рудног блага за:
 - (1) Нафту и гас, са седиштем у Зрењанину;
 - (2) Бакар, злато, сребро, платина и остале ретке минералне сировине, као и осталих минералних сировина са листе рудног блага, члан 2, став 2, тачка 3, овог Закона, са седиштем у Зајечару;

(3) За минералне сировине, са листе рудног блага, члан 2, став 2, тачка 3, овог Закона, са седиштем у Ваљеву.

Број Пословних јединица није ограничен и може се мењати у складу са развојем истраживања и производње рудног блага у другим деловима Србије.

Седишта нових Пословних јединица Националне агенције не смеју се оснивати у месту где је седиште доминантног инвеститора, или његове пословне јединице која обавља геолошка истраживања и/или експлоатацију рудног блага.

Надлежности Националне агенције

Члан 4.

Надлежности Националне агенције утврђене су одредбама овог закона и прописа који регулише концесиона истраживања и експлоатацији рудног блага, а представља системску и систематску стручну оперативну подршку надлежним телима Републике Србије у пословима везаним за истраживање и експлоатацију рудног блага, као и складиштење гаса у геолошким структурама.

У оквиру своје надлежности из става 1. овог члана, Национална агенција обавља следеће послове:

- 1) Учествоје у припреми и организовању презентација ради упознавања заинтересованих инвеститора са потенцијалом рудног блага одређених подручја Републике Србије;
- 2) Даје предлоге Министарству за доношење одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег понуђача/инвеститора за издавање дозволе и склапање концесионог уговора;
- 3) Пружа стручну подршку Стручној комисији за спровођење јавног надметања/тендера коју оснива Влада Републике Србије у складу са прописом о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага;
- 4) Учешће у реализацији јединственог поступка за издавање дозволе и склапање концесионог уговора;
- 5) Утврђивање реалних и одобрених трошкова инвеститора, за геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, праћење израде и преузимање техничке и новостворене документације и фактографског материјала, истражног простору и експлоатационог лежишта/поља;
- 6) Учешће у осигуравању услова за ефикасно извршавање права и обавеза инвеститора на основу издатих дозвола и склопљених концесионих уговора;

- 7) Прати трендове и међународне стандарде геолошких истраживања и експлоатације рудног блага и осигурава њихову примену у Републици Србији;
- 8) Учешће у изради извештаја о преузетим и извршеним обавезама инвеститора на основу издате дозволе и склопљеног концесионог уговора са Владом Републике Србије и објављује их у посебном регистру, по сваком инвеститору, на свом сајту;
- 9) Учешће у праћењу и контроли извршавања обавеза инвеститора на основу дефинисаних концесионих накнада, као и поступање инвеститора у складу са прописима заштите животне средине, па обавештава надлежна тела о уоченим неправилностима;
- 10) Врши контролу количина експлоатисаног рудног блага, а те податке објављује у посебном регистру по сваком инвеститору, на свом сајту;
- 11) Врши узорковање рудног блага, ради провере квалитета и квантитета експлоатације истих, због утврђивања тачног појединачног садржаја рудног блага;
- 12) Врши контролу одобрених трошкова по дозволи и концесионом уговору у сврху враћања одобрених трошкова;
- 13) Сарадња и пружање помоћи инвеститору и координацију између инвеститора и надлежних државних органа при добијању?/прибављању? других дозвола потребних за извршавање обавеза инвеститора на основу дозволе и склопљеног концесионог уговора;
- 14) Сарадња и пружање помоћи инвеститору у сврху решавања имовинскоправних односа за катастарско замљиште унутар истражног простора и/или експлоатационог лежишта/поља;
- 15) Израда и дистрибуција извештаја о свим општим тешкоћама са којима се сусрећу инвеститори приликом приступа или реализације активности истраживања и/или експлоатације рудног блага, уз поштовање пословне тајне;
- 16) На основу обавештења од инвеститора (усмених, телефоном, мејлом,...), а обавезно ауторизованих писаних обавештења, дневно прати реализацију геолошких и рударских пројеката;
- 17) Реализује, непрекидно, у свако доба, технички надзор над активностима извођења геолошких истраживања и рударских радова, током експлоатације, као и узорковање производње рудног блага, у складу са дозволом, склопљеним концесионим уговором, одредбама овог Закона и одредбама других посебних прописа.
- 18) Сарађује са надлежним државним телима у оквиру њихове надлежности;
- 19) Овлашћена је у свако доба, за време трајања дозволе и склопљеног концесионог уговора, затражити било које податке или информације од инвеститора везане за испуњење обавеза у складу са условима дозволе и одредбама склопљеног концесионог уговора, у складу са одредбама овог Закона и других посебних прописа, а инвеститор је исте дужан доставити Министарству и Националној агенцији у року од 10 радних дана;

20) Израђује све извештаје и обавештења, везана за рудно благо, и доставља их надлежним институцијама Републике Србије, у складу са прописима и правним тековинама Републике Србије и Европске Уније.

Овлашћења Националне агенције

Члан 5.

У оквиру своје делатности, став 1. члан 4., Национална агенција има јавна овлашћења за вођење регистара на свом сајту, који садрже податке о истраживању и производњи рудног блага, а везано за дозволу и концесиони уговор склопљен између инвеститора и Владе Републике Србије. Регистри морају бити ажурни и стално ажурирани, почев 3 месеца од почетка редовног рада Националне агенције.

Национална агенција спроводи технички надзор на активностима инвеститора током геолошких истраживања и експлоатацији рудног блага, односно рударских радова, градњом и коришћењем рударских објеката и постројења, у складу са дозволом и концесионим уговором склопљеним између инвеститора и Владе Републике Србије, одредбама овог закона и других прописа.

Национална агенција је овлашћена да непрекидно, у свако доба дана, за време трајања дозволе и концесионог уговора склопљеног између инвеститора и Владе Републике Србије, затражи било које податке и/ или информације од инвеститора везане за испуњење обавеза у складу са условима дозволе и одредбама склопљеног концесионог уговора, у складу са одредбама овог закона и других посебних прописа, у сврху спровођења контроле извршења потписаног концесионог уговора и контроле трошкова.

Национална агенција је овлашћена да непрекидно:

- 1) Врши технички надзор реализације свих активности инвеститора на истражном и експлоатационом простору;
- 2) Од инвеститора захтева увид у сву документацију, а инвеститор је исто дужан да омогући;
- 3) У случају повреде одредби овог Закона и/или било којег другог прописа Републике Србије, односно повреде услова из дозволе и одредби склопљеног концесионог уговора, инвеститор ће бити упозорен на лицу места кратком службеном писаном белешком, а до 5 дана касније опширно писаним Извештајем.

Од тренутка пријема белешке од техничког надзора, инвеститору може бити и забрањено да настави радове и активности које су наведене у истој. Инвеститор прекида реализацију радова и активности које су наведене у белешци, на безбедан начин по запослене, трећа

лица, објекте и постројења инвеститора на техничко-технолошки, економски и еколошки оправдан и прихватљив начин.

Руководилац пословне јединице за правне и економске послове и Руководиоци пословних јединица које врше технички надзор инвеститора, успостављају на сајту Националне агенције регистар белешки и извештаја обављених техничких надзора, за сваког инвеститора појединачно, 60 дана од почетка редовног рада Националне агенције. Белешке и Извештаји обављених техничких надзора морају бити објављени 5 радних дана по обављеном надзору.

Национална агенција је овлашћена да предлаже Министарству доношење одлука важних за опослове из овог члана.

Презентација геолошких потенцијала

Члан 6.

Национална агенција је задужена за ажурно прикупљање и припрему документације која ће се презентовати потенцијалним инвеститорима због њиховог упознавања са потенцијалима рудног блага одређених подручја Републике Србије.

Расписивање тендера

Члан 7.

Код давања предлога Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о спровођење јавног поступка/тендера, Национална агенција је дужна да уз исти предлог приложи сву релевантну документацију која је потребна за доношење такве одлуке укључујући документацију из које се виде границе предложеног истражног простора, као и предлог концесионог уговора који би инвеститор којем буде издата дозвола треба да закључи са Владом Републике Србије.

Оглашавање тендера

Члан 8.

Национална агенција доставља Министарству податке за оглашавање у Службеном гласнику Републике Србије и у Службеном листу Европске уније, о спровођењу јавног поступка/тендера у складу са посебним прописима и води рачуна о роковима, садржају и уредности документације.

Глава трећа

1. ОРГАНИЗАЦИЈА И ОДГОВОРНОСТИ

Организација

Члан 9.

Унутрашња организација и делатност Националне агенције, као и друга питања од значаја за обављање делатности и пословање Националне агенције уређује се Статутом Националне агенције који доноси Управни одбор.

На питања организације, начина одлучивања и рада Националне агенције која нису уређена овим законом и Статутом Националне агенције, на одговарајући начин се примењује закон о јавним агенцијама.

Управљање Националном агенцијом

Члан 10.

Управљачки органи Националне агенције су Управни одбор, Директор и Одбор извршних директора Националне агенције.

Члан 11.

Националном агенцијом управља Управни одбор које чине председник и шест чланова.

Председник Управног одбора је представник надлежног Министарства.

Чланове Управног одбора чине представници следећих институција:

- 1) Министарства надлежног за финансије;
- 2) Министарства надлежног за животну средину;
- 3) Министарства надлежног за просторно планирање;
- 4) Министарства надлежног за науку и образовање;
- 5) Министарства надлежног за привреду;
- 6) Тела надлежног за управљање државном имовином.

Влада Републике Србије, на предлог Министарства, именује председника и чланове Управног одбора, а по претходном предлогу институција из става 3. овог члана, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Председника и чланови Управног одбора именују се на период од 5 године и могу бити поново именовани.

Статут и општа акта Националне агенције

Члан 12

Управни одбор доноси/усваја Статут и друга општа акта Националне агенције у року од 30 дана од дана именовања. Сва општа акта Националне агенције објављују се на њеном сајту.

Управни одбор Националне агенције:

- 1) Доноси и контролише извршење годишњег програма рада;
- 2) Одлучује о финансијском плану;
- 3) Усваја завршни рачун;
- 4) Одређује врсту услуга које Агенција пружа уз накнаду;
- 5) Утврђује висину накнаде за услуге;
- 6) Контролише друге послове у складу са Статутом.

Поступак доношења одлука и остала питања у вези са радом Управног одбора уређује се Статутом Националне агенције и Пословником о раду Управног одбора.

Статутом Националне агенције, одређују се послови пре чије реализације Одбор извршних директора Националне агенције мора добити сагласност Управног одбора, односно Управни одбор добити сагласност Владе Републике Србије.

Ако Управни одбор Националне агенције или Влада Републике Србије не одговори за 15 дана на поднете захтев за сагласност, захтев се сматра прихваћеним.

Пре доношења Статута, Управни одбор Националне агенције је дужан да тражи претходну сагласност Владе Републике Србије. Пре давања сагласности на Статут Агенције, Влада Републике Србије је обавезна да упозна све посланике Скупштине Републике Србије, са Статутом Националне агенције.

Ако Владе Републике Србије не достави писану сагласност на Статут Националне агенције, у року од 45 дана од датума доставе истог, сматра се да је на Статут Националне агенције дата сагласност Владе Републике Србије.

Генерални директор и Одбор извршних директора Националне агенције

Члан 13.

Владе Републике Србије, на предлог Министарства, именује Привременог директора Националне агенције, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Привремени директор Националне агенције обавиће поверене послове у вези са уписом Националне агенције у судски регистар и организовати почетак рада Националне агенције, а о свему томе два пута месечно информисе Председника Владе Републике Србије и Министара.

Мандат привременог Директора агенције траје до именованја Генералног директора и Одбора извршних директора Националне агенције, а не дуже од 3 месеца, од именованја.

Послове Националне агенције води Одбор извршних директора, који чине Генерални директор и 3 Извршна директора. Свако од три Извршна директора мора испунити услове за компетентно лице за послове у геологији или рударству, у складу са прописом из области о рударству а и геолошким истраживањима.

У Одбору извршних директора Националне агенције морају бити два члана геолошке струке и два члана рударске струке.

Генерални директор заступа Националну агенцију самостално и појединачно.

Генерални директор и Извршни директори Националне агенције, не могу наступати као друга уговорна страна и са Националном агенцијом склапати уговоре у своје име и за свој рачун, у своје име а за рачун трећих лица или у име и за рачун других лица.

Генерални директор може, у границама својих овлашћења дати пуномоћ другој особи да заступа Националну агенцију у правном промету.

Делокруг рада чланова Одбора извршних директора Националне агенције, за послове пре чијег предузимања је дужан затражити претходну сагласност Управног одбора, уређује се Статутом Националне агенције.

Одлуке из делокруга рада Националне агенције, доноси већином гласова Одбора извршних директора. Ако за доношење одлуке није постигнута већина гласова, одлучујући је глас Генералног директора.

Именовање Генералног директора и Извршних директора

Члан 14.

Генералног директора Националне агенције именује, Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности – ~~Националне агенције~~ из редова геолошке или рударске струке, или редовног професора Универзитета у Србији, геолошке или рударске струке, у року од два месеца од пријема захтева од Владе Републике Србије.

Извршне директоре Националне агенције, на основу јавног конкурса, именује Влада Републике Србије.

Мандат Генералног директора и Извршних директора траје, 5 године и могу бити поново именовани.

За чланове Одбора извршних директора Националне агенције морају се именовати стручњаци са стеченом високом школском спремом на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије или струковне студије) геолошке и/или рударске струке, услове стицања статуса компетентног лица по пропису из области рударства и геолошких истраживања, као и 10 година стварног оперативног радног искуства на геолошким и/или рударским пословима на истраживању и/или експлоатацији рудног блага.

Начин, поступак и друге услове за бирање и разрешење Генералног директора и Извршних директора, уређује се Статутом Националне агенције.

Глава четврта

2. ТЕХНИЧКИ НАДЗОР

3. Права и обавезе запослених стручњака

Члан 15.

Технички надзор, реализују стручњаци са стеченом високом школском спремом на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије или струковне студије) геолошке и/или рударске струке, услове стицања статуса компетентног лица по важећем пропису из области рударства и геолошких истраживања, као и 10 година стварног оперативног радног искуства на геолошким и/или рударским пословима на истраживању и/или експлоатацији рудног блага, на којима се врши технички надзор.

Ако не постоји могућност ангажовања радно активних домаћих стручњака, из става 1. овог члана, Одбор извршних директора Националне агенције је овлашћена да ангажује домаће стручњаке у пензији, или ако они нису расположиви на домаћем тржишту, имају право да ангажују стручњаке истих компетенција из иностранства, а који испуњавају услове из става 1. овог члана.

Технички надзор, стручњаци Националне агенције обављају непрекидно без претходне најаве.

Генерални директор, Извршни директори, руководиоци пословних јединица Националне агенције, као и стручњаци који обављају технички надзор, имају стаус службеног лица.

Ако стручњаци који при обављању техничког надзора, буду онемогућени у извршењу истог, на стручан и безбедан начин по себе, запослене провераваног инвеститора, инсталације и објекте провераваног инвеститора, морају тражити и добити помоћ одговарајућих интервентних служби Министарства унутрашњих послова.

Глава пета

4. ФИНАНСИРАЊЕ НАЦИОНАЛНЕ АГЕНЦИЈЕ

Стицање новчаних средстава

Члан 16.

Национална агенција стиче средства за обављање својих делатности од продаје документације за геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, из концесионих накнада у складу са прописом о концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага, као и других извора у складу са посебним прописима.

Средства за почетак рада Националне агенције осигуравају се из буџета Републике Србије.

Пословна документа Националне агенције

Члан 17.

Национална агенција води пословне књиге и саставља финансијски извештај према прописима којима се уређује начин вођења рачуноводства буџетских корисника и јавних агенција.

Надзор рада и обавезе Националне агенције

Члан 18.

Управни надзор законитости рада Националне агенције обавља Министарство, најмање једном годишње и о том подноси извештај Влади Републике Србије до 30. јуна текуће године за претходну годину. По добијању Годишњег извештаја, Министарство исти објављује на свом сајту.

Национална агенција једном годишње израђује и доставља Извештај о реализацији потписаних концесионих уговора за геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, са стањем на дан 31.децембар претходне године, Влади Републике Србије, до 15. фебруара

текуће године за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај објављује на својем сајту, одмах по достави Влади Републике Србије.

Национална агенција једном годишње израђује Годишњи извештај о свом раду и доставља га Влади Републике Србије и Министарству, до 15. фебруара текуће године, за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај о свом раду, објављује на својем сајту, одмах по достави Влади Републике Србије и Министарству.

Одговорност Национална агенција

Члан 19.

Национална агенција одговара за своје обавезе свом својом имовином.

Република Србија солидарно и неограничено одговара за обавезе Агенције.

Правни статус и зараде запослених

Члан 20.

На правни статус службеника и намештеника Националне агенције примењују се законски прописи којима се уређују зараде у јавним службама, колективни уговор и општи прописи о раду, осим за зараде Одбора извршних директора Националне агенције, Руководиоце пословних јединица и стручњака који врше технички надзор код инвеститора.

Зараду Генералног директору, Извршних директора Националне агенције, Руководиоца пословних јединица и стручњака који врше технички надзор, утврђује Влада Републике Србије посебном одлуком.

Члан 21.

Национална агенција почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Глава шеста

5. КАЗНЕНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршајне одредбе

Члан 22.

Новчаном казном у износу од 400.000 динара до 2.000.000 динара казни ће се за прекршаје:

- 1) Директор Националне агенције и Руководилац пословне јединице за првне и економске послове, ако не изврше обавезе из члана 5. став 1 (регистри уговора са инвеститорима);
- 2) Руководилац пословне јединице која врши технички надзор инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 4. став 2. тачка 5 (утврђивање реалних и одобрених трошкова);
- 3) Руководилац пословне јединице за првне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши технички надзор инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 4. став 2. тачка 19 (испуњење обавеза инвеститора);
- 4) Руководилац пословне јединице за првне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши технички надзор инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 5. став 4. тачка 3 (ажуран регистар белешки и извештаја техничког надзора);
- 5) Председник Управног одбора и његови чланови (појединачно), ако не донесу/усвоје Статут и друга општа акта Агенције, тј. не изврше обавезе из члана 12. став 1.;
- 6) Председник и чланови Управног одбора, ако не изврше обавезе из члана 12. став 5. (не ураде и доставе сагласност);
- 7) Привремени директора Националне агенције, ако не изврши обавезе из члана 13. став 2., ако Председнику Владе Републике Србије и Министару надлежаном за геологију и рударство, не доставља писане информације два пута месечно о напредовању поверених послова;
- 8) Генерални директор Националне агенције и Извршни директори појединачно, ако не изврше обавезе из члана 17. став 2. (извештај о реализацији концесионих уговора);
- 9) Генерални директор Националне агенције и Извршни директори појединачно, ако не изврше обавезе из члана 17. став 3. (годишњи извештај о раду Агенције).

За прекршаје из става 1. овог члана казни ће се и директно одговорни запослени државних институција и/или органа чији руководиоци су прекршајно кажњени, новчаном казном од 40.000 динара до 200.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.

Годишње усклађивање динарских вредности

Члан 23.

Влада Републике Србије, одмах по утврђивању пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији, предлаже Народној Скупштини Републике Србије измене и

допуне овог Закона, у делу који се односи на динарске вредности, тако да се динарска вредност увећа за пораст индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Нова вредност обрачунава се од датума јавно објављеног пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Завршне одредбе

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је:

У члану 51. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја.

У члану 74. став 1. Устава Републике Србије, прописује да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

У члану 85. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да странци могу стећи право концесије на природним богатствима и добрима од општег интереса.

У члану 87. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да су природна богатства и добра за која је законом одређено да су од општег интереса, у државној имовини.

У члану 91. став 2. Устава Републике Србије, прописује да је обавеза плаћања пореза и других дацбина општа и да се заснива на економској моћи обвезника.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. **Предлог Закона** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, у члану 14. став 2. одређује да Директора Националне агенције именује Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности (САНУ). САНУ предлаже једног свог члана из редова геолошке или рударске струке, или редовних професора Универзитета у Србији, геолошке или рударске струке.

Због чега је предлог за Директора Агенције такав?

Сви становници Србије знају да постоји велики отпор локалног становништва које живи на територијама које су обухваћене геолошким истраживањима или експлоатацијом рудног блага. Овај отпор активно подржава велики број становника осталих делова Србије. Створено је велико неповерење становника у законитост и објективност рада Министарства, надлежних Факултета, разних Института, разних руководилаца Општина, Инвеститора. Узрок неповерења су супротстављене изјаве, о истом догађају, претходно наведених актера. Неповерење се развило у отворено физичко противљење локалног становништва уз велику подршку других становника, а у неколико ситуација је прерасло у непријатељство.

САНУ је најзначајнија мултидисциплинарна стручна организација у Србији. Чланови САНУ су доказани научници у својим професионалним областима, са развијеним моралним и етичким ставовима. Ако САНУ предложи свог кандидата за Директора нове Агенције, то ће повећати поверење становника Србије, у активности на истражним и експлоатационим просторима, где ће технички надзор вршити стручњаци геолошке и

рударске струке са најмање 10 година оперативног радног искуства на истим или сличним пословима.

Стручност Директора Националне агенције и стручњака који врше технички надзор рада инвеститора, објективност њиховог сагледавања проблематике истраживања и експлоатације рудног блага, као и саопштења којима ће информисати становнике Србије о актуелном стању на локацијама, у складу је са **чланом 51. став 1. Устава Републике Србије**, који прописује је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја.

Повећање поверења становника, ће довести до смањења тензије у друштву.

2. **Предлог Зкона** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, у члану 1. одређује стручни и извршни технички надзор коришћења државне имовине (рудно благо), што је у складу са **чланом 87. став 1. Устава Републике Србије**, који прописује да су природна богатства у државној имовини.

Предлог Зкона за вршење техничког надзора, у члану 5. даје извршна овлашћења Агенцији да током техничког надзора радова инвеститора, који врши 24 сата дневно, на реализацији пројеката геолошких истраживања и пројеката експлоатације рудног блага, врши, у складу са дозволом и концесионим уговором, контролу целокупне документације инвеститора, као и израду белешке/извештаја о неправилностима у раду инвеститора на основу које инвеститор одмах мора да прекине радове на безбедан начин.

3. **Предлог Зкона** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, у члану 4. став 2. тачка 5. и тачка 9. одређује контролу извршавања обавеза инвеститора на основу дефинисаних концесионих накнада, што је у складу са **чланом 91. став 2. Устава Републике Србије**, који дефинише општу обавезу плаћања пореза и других дацбина и да се заснива на економској моћи обвезника.
4. **Предлог Зкона** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, у члану 4. став 2. тачка 5. одређује праћење израде и преузимање техничке и новостворене документације на истражном простору и производном лежишту/пољу, што је у складу са **чланом 85. став 2. Устава Републике Србије**, прописано је да странци могу стећи право концесије на добрима од општег интереса.

Закон о рударству и геолошким истраживањима одређује да су геолошка истраживања и експлоатација руда/минералних сировина/рудног блага послови од општег интереса, па самим тим и сва документација и фактографски материјал, створен тим активностима представљају добро од општег интереса.

5. **Предлог Зкона** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, у члану 1. одређује технички надзор, а у члану 4. дефинише 20 надлежности/послова Агенције за рудно благо, инвеститору који врши геолошка истраживања и производњу рудног блага.

Члан 1. и члан 4. **Предлога Зкона**, у складу је са Директивом 94/22/ЕЗ, о условима за одобравање и коришћење дозволе за тражење, истраживање и производњу угљоводоника, која у тачки 4., члана 6. одређује да држава осигурава надзор нужан за осигурање испуњења услова, захтева и обавеза инвеститора.

6. **Предлог Закон** за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага, предлаже решење проблема које је створио **Закон** о рударству и геолошким истраживањима, којим је укинута јавна својина на подацима и резултатима геолошких истраживања,

Закон о рударству и геолошким истраживањим, одређује у члану 4., став 3. да су геолошка истраживања и експлоатација минералних сировина у јавном интересу. Ипак члан 49. став 1. истог **Закона** одређује да носилац истраживања има право искључивог коришћења и располагања геолошким подацима и документацијом. Још лошије одређење постоји у ставу 3., члана 49. који каже да Република Србија, може тек након престанка примењених геолошких истраживања, користити резултате тих истраживања и то само у случају одбране земље или за подизање безбедности станаовника.

Јасно се види да су одредбе члана 4. став 3. (послови од јавног интереса) и члана 49. став 1. (инвеститор има право искључивог коришћења и располагања геолошким подацима и документацијом) директно супротне.

Поставља се питање како могу резултати послова од јавног интереса (члан 4 Закона о рударству и геолошким истраживањима) постати приватна својина инвеститора (члан 49).

Закон о накнадама за коришћење јавних добара, члан 5., став 1., тачка 1., који одређује следеће: „...података и документације геолошких истраживања који су постали јавна својина - државна својина по основу концесионих уговора...“. Значи држава препознаје економски значај концесионих истраживања рудног блага.

7. **Извештај о скринингу Србија, Поглавље 15 – Енергетика**, урађен на основу билатералних састанака од 29-30.04. и 11-12.06.2014.године:

- референцира Директиву 94/22/ЕЗ, први пут, на страни 6, пасус 1;
- да ће бити потребно додатно законодавство како би се законодавни оквир у потпуности ускладио са Директивом 94/22/ЕЗ нарочито у погледу услова за одобравање и коришћење дозволе за тражење, истраживање и производњу угљоводоника, страна 6, пасус 3;

Због тога је **Предлог овог Закона**, један од Закона којима се врши усклађивање са ЕУ законодавством.

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, уређује се оснивање Националне агенције за вршење техничког надзора истраживања и експлоатације рудног блага, као правног лица са јавним овлашћењима.

У члану 2. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисано је значење изрази.

У члану 3. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисана су оснивачка права,

седиште Националне агенције у Београду, основну поделу послова Пословних јединица и седишта Пословних јединица.

У члану 4. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисано је да Национална агенција пружа стручну оперативну подршку надлежним телима Републике Србије. Одређено је 20 послова/надлежности Агенција. Неиспуњаваље захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 22., став 1., тачка 2. и тачка 3.

У члану 5. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисано је да Агенција води ажурно разне јавне регистре на свом сајту и да обавља технички надзор на свим пословним активностима инвеститора везаним за истраживање и производњу рудног блага. Такође су дефинисана овлашћења Националне агенције, а њени стручњаци по извршеном техничком надзору дају извршну белешку/извештај са уоченим неправилностима у раду инвеститора. Инвеститор мора, без одлагања, да безбедно прекине неадекватну активност и приступи отклањању исте. Неиспуњаваље захтева овог

У члану 19. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисана је финансијска одговорност Националне агенције.

У члану 20. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисан је правни стаус и зараде запослених. Законом је дефинисан почетак рада Националне агенције.

У члану 22. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисане су прекршајне одредбе у 13 тачака.

У члану 23. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, одређује годишње усклађивање новчаних/динарских давања.

У члану 24. Предлога Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага, дефинисано је ступање на снагу Закона.

4. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предлог Закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудно блага, а нарочито његова примена, створио би позитиване ефекте на:

- повећања укупног богатства Републике Србије, на тржишним основама, успостављањем/ враћањем власништва на подацима и документацијом резултата геолошких истраживања и експлоатације рудног блага.

Колико је то укупно богатство, може се видети на примеру:

- техничке документације НИС-а, чија је укупна реална вредност у тренутку продаје била око 5 (пет) милијарди америчких долара (US\$), за коју ништа није плаћено, или
- продаје документације две канадске компаније Зи Ђину за око 2 милијарде канадских долара, где је потом отворен рудник Чукару Пеки;
- повећање усклађености законодавства Републике Србије, са Европским законодавством;
- повећања укупног прихода, а контролу прихода врши Агенција која се оснива овим Законом, Републике Србије, на тржишним основама.

Према доступним подацима за 2021.годину, да је примењен предложени Закон, укупни приход, Републике Србије био би повећан за око 1 (један) милијарде

америчких долара (US\$), или око 110/120 милијарди динара. Тржишно повећање прихода створило би позитиван ефект, као што следи:

а) на смањење укупног загађења ваздуха у Републици Србији, формирањем и радом правног лица за монтажу и одржавање филтере индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, која се оснива по посебном Закону;

б) на смањење укупног загађења вода (површинских, подземних) у Републици Србији, формирањем и радом правног лица за изградњу и одржавање пречистаче комуналних и индустријских отпадних вода, која се оснива по посебном Закону.

5. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства из буџету Републике Срб, у трајању од неколико месеци, због почетка нормалног рада Агенције. После почетних месеци рада и потписивања првих концесионих уговора са инвеститорима, почео би редован прилив новца од концесионе накнаде за рад ове Агенције.

Ова врста концесионе накнаде је дефинисана у члану 30. став 2. тачка 5. Закона о концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага и члану 5. став 2. тачка 6. и цео члан 10. Закона о концесионим накнадама.

Коначну оцену процену треба да направи министарство надлежно за послове финансија.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик проф. др Јанко Веселиновић

2. Назив прописа

Предлог закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага

The Proposal of the Law on technical supervision of investors who carry out geological research and exploitation of mineral resources

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,**
/
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,**
/
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,**
/
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,**
/
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.**
/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Директива бр. 94/22/ЕЗ Европског парламента и Савета о условима за издавање и коришћење овлашћења за проспекцију и производњу угљоводоника

Directive 94/22/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons

Потпуно усклађено.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније
/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу.

С обзиром да постоје секундарни извори права Европске уније који обрађују овај Предлог закона, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?
/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?
/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.
/

ТАБЕЛА УСКЛАЂЕНОСТИ

1. Назив прописа Европске уније : Директива бр. 94/22/ЕЗ Европског парламента и Савета о условима за издавање и коришћење овлашћења за проспекцију и производњу угљоводоника <i>Directive 94/22/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons</i>		2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31994L0022	
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Народни посланик проф. др Јанко Веселиновић		4. Датум израде табеле: 24. март 2023. године	
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: Предлог закона за вршење техничког надзора инвеститора који обавља геолошка истраживања и експлоатацију рудног блага The Proposal of the Law on technical supervision of investors who carry out geological research and exploitation of mineral resources		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: Нема.	
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
чл. 6. тач. 4.	4. Member States shall ensure that the monitoring of entities under an authorization is limited to that necessary to ensure compliance with the conditions, requirements and obligations referred to in paragraph 1 . In particular, they shall take the measures necessary to ensure that no entity is required, by any law, regulation or administrative requirement, or by any agreement or undertaking, to provide information on its intended or actual sources of procurement, except at the request of the competent authorities and exclusively with a view to the objectives set out in Article 36 of the Treaty.	чл. 1.	Овај Закон за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлатацију рудно блага, оснива правно лице са јавним овлашћењима за вршење техничког надзора свих активности инвеститора на геолошким истраживањима и производњи рудног блага, која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом, као и прописима о: концесионим истраживањима и експлоатацији рудног блага, рударству и геолошким истраживањима и другим прописима који уређују систем, права и обавезе, као и изворе финансијских средстава за вршење предмета закона.	Пот пун о уск лађ ено		

Београд, 4. април 2023. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. др Јанко Веселиновић

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Проф. др Јанко Веселиновић

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Владимир Обрадовић

Анна Орег

Јелена Милошевић

Марија Лукић

Жељко Веселиновић

Павле Грбовић

Славиша Ристић

Далибор Јекић

Натан Албахари

Данијела Грујић

Татјана Пашић

Ђорђе Ђорђевић